

Sygn. akt V KK 225/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Cesarz (przewodniczący)

SSN Jerzy Grubba (sprawozdawca)

SSN Włodzimierz Wróbel

Protokolant Katarzyna Wępa

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Jolanty Rucińskiej,
w sprawie **B. P.**

skazanego z art. 270 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 6 października 2016 r.,

kasacji wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego
na niekorzyść

od wyroku Sądu Rejonowego w G.

z dnia 27 listopada 2015 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do ponownego
rozpoznania Sądowi Rejonowemu w G.**

UZASADNIENIE

B. P. stanął pod zarzutem tego, że:

- działając w okresie od maja 2008r. do października 2008r. w G., w krótkich
odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, na dokumentach

księgowych dotyczących Przedsiębiorstwa Handlowo – Usługowego „B.” podrobił podpis właściciela firmy T. H.;

tj. popełnienia przestępstwa z art. 270§1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

W dniu 29 września 2015r. Prokuratura Rejonowa w L. złożyła wniosek na podstawie art. 335§1 i 3 k.p.k. o wydanie na posiedzeniu wyroku skazującego i orzeczenie uzgodnionej z oskarżonym kary za zarzucany mu występki.

Sąd Rejonowy w G. sprawę przeciwko B. P. (sygn. akt II K .../15) skierował na posiedzenie w dniu 27 listopada 2015r., na którym wydał wyrok, którym uznał go winnym popełnienia zarzuconego mu czynu, za który skazał go na karę 200 stawek dziennych grzywny po 40 zł każda.

Wyrok uprawomocnił się nie będąc zaskarżony przez żadną ze stron.

Obecnie kasację od tego orzeczenia wywiódł Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny podnosząc w niej zarzut:

- rażącego i mającego istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenia przepisów prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 343§7 k.p.k. w zw. z art. 335§1 k.p.k., polegające na niezasadnym uznaniu, że istnieją podstawy do uwzględnienia wniosku prokuratora o skazanie B. P. bez przeprowadzania rozprawy, za popełnienie przestępstwa z art. 270§1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i wydaniu wyroku zgodne z tym wnioskiem, mimo, iż:

- nie zaistniała przesłanka, o której mowa w §1 art. 335 k.p.k., że w świetle wyjaśnień oskarżonego okoliczności popełnienia przestępstwa i winy nie budzą wątpliwości, albowiem oskarżony formalnie przyznał się do dokonania zarzuconego mu czynu, jednakże skorzystał z przysługującego mu prawa do odmowy składania wyjaśnień, w sytuacji gdy złożenie obszernych wyjaśnień stanowi warunek niezbędny do wystąpienia z samodzielnym wnioskiem o skazanie w trybie wskazanego wyżej przepisu,

- opis czynu zarzucanego, a następnie przypisanego oskarżonemu nie zawierał ustawowego znamienia działania „w celu użycia za autentyczne” dokumentów ze sfalszowanymi podpisami, co w konsekwencji doprowadziło również do rażącej obrazu przepisu prawa karnego materialnego – art. 270§1 k.k.

Wskazując na powyższe skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasację należy ocenić jako zasadną.

Bezspornie z dniem 1 lipca 2015r. zmienił się stan prawny w zakresie uregulowania instytucji dobrowolnego poddania się karze – art. 335 k.p.k. (art. 5 pkt 19 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. z 2015r. poz. 396). Przepisem tym wprowadzono nowe przesłanki warunkujące wystąpienie przez prokuratora z wnioskiem o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy. Są nimi:

- a) przyznanie się oskarżonego do winy,
- b) złożenie wyjaśnień, w świetle których, okoliczności popełnienia przestępstwa i wina oskarżonego nie budzą wątpliwości,
- c) postawa oskarżonego musi wskazywać na to, że cele postępowania zostaną osiągnięte.

Jak wynika z powyższego, oświadczenie oskarżonego składane w trybie art. 335§1 k.p.k., powinno zawierać zarówno wyraźne stwierdzenie, że zrozumiał treść postawionego mu zarzutu, jak i to, że do niego się przyznaje, następnie zaś musi on złożyć wyjaśnienia, w których przedstawi okoliczności popełnienia przestępstwa (nie można tu zgodzić się ze skarżącym, że wyjaśnienia te muszą być „obszerne” – winny natomiast ukazywać okoliczności popełnienia zarzuconego przestępstwa, a zwłaszcza rolę oskarżony w jego popełnieniu). Postawa oskarżonego niewątpliwie musi też wskazywać na skruchę, a zwłaszcza, że zostanie osiągnięty jeden z podstawowych celów każdego postępowania karnego, jakim jest zapobieżenie kolejnym naruszeniom prawa ze strony tego sprawcy.

Spośród wskazanych wyżej przesłanek umożliwiających uwzględnienie wniosku prokuratora, w niniejszej sprawie nie zaistniała druga z wymienionych (pkt b).

Oskarżony będąc słuchany raz w toku niniejszego procesu – **w dniu 2 września 2015r.** (k. 497 – 500) – oświadczył jedynie, że przyznaje się do popełnienia zarzuconych mu czynów i nie chce składać żadnych wyjaśnień oraz odpowiadać na pytania.

Skoro zatem oskarżony nie złożył wyjaśnień w sprawie, nie było postaw do uwzględnienia wniosku prokuratora złożonego w trybie art. 335§1 k.p.k. i wydania

wyroku na posiedzeniu. Sąd powinien bowiem postąpić w sposób wskazany w art. 343§7 k.p.k.

Niezależnie od stwierdzenia opisanego uchybienia, zauważyć trzeba, że dla skuteczności zarzutu kasacyjnego, który nie jest oparty o przesłanki z art. 439 k.p.k. konieczne jest wykazanie przez skarżącego, że wada ta miała istotny **wpływ na treść** skarżonego orzeczenia. Kasacja wniesiona w niniejszej sprawie takiego uzasadnienia nie przedstawia, poprzestając na stwierdzeniu, że taki wpływ, zdaniem autora skargi istniał. Wykazanie jednak tego wpływu wcale nie jest oczywiste w sytuacji, gdy nie kwestionuje się sprawstwa, winy oraz wymierzonej kary, co do których to elementów rozstrzygnięcie miało charakter konsensualny.

W tej sytuacji, najistotniejszego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy nabiera kolejna część postawionego w kasacji zarzutu, wiążąca się ze wskazaniem na naruszenie prawa materialnego. Ten zarzut jest bezsprzecznie zasadny, w zakresie, w jakim podnosi, że czyn z art. 270§1 k.k. charakteryzuje się nie tylko podrobieniem (przerobieniem) dokumentu, ale co równie istotne, tym że jest to zachowanie podjęte „w celu użycia tego dokumentu jako autentyczny”. Tak więc czyn, w kształcie, w jakim został zarzucony i przypisany zaskarżonym wyrokiem, nie wypełnia znamion czynu zabronionego z art. 270§1 k.k. Zarzut ten podnosi zatem nie tylko rażące naruszenie prawa materialnego, ale również wskazuje uchybienie mające istotny wpływ na treść zapadłego w sprawie orzeczenia. Skutkiem uznania zasadności tej części skargi było uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Przy rozpoznawaniu po raz kolejny wniosku prokuratora, Sąd winien mieć na uwadze poczynione wyżej uwagi Sądu Najwyższego oraz dyspozycję art. 343§7 k.p.k.

Kierując się przedstawionymi względami Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.